

Onderzoek Assetmanagement hoogheemraadschap van Rijnland

Achtergrond en aanleiding

Assetmanagement is het optimaliseren van het strategisch beheer en onderhoud van gemalen, persleidingen, gebouwen en rioolwaterzuiveringsinstallaties. Hierbij wordt er vanuit levensduurkosten, risico's en functie gekeken naar assets, zowel op systeem als op objectniveau. Met een lifecycle-benadering en risico gestuurd beheer en onderhoud worden resultaten verbeterd. Een concreet voorbeeld is de beslissing te stoppen met het onderhoud aan pompen omdat het goedkoper is om de pomp zonder onderhoud te laten draaien en te vervangen als hij stuk gaat. Assetmanagement richt zich op het minimaliseren van kosten over de gehele levensduur van deze voorzieningen, zonder ongewenste risico's. Dit bestrijkt het gehele traject van investeren en financieren, onderhouden, renoveren en vervangen. Het werken volgens deze filosofie is meer dan het invoeren van een systematiek, het gaat over een moderne manier van duurzaam denken en handelen. Het betreft niet alleen de onderhoudsafdeling maar kan ook worden toegepast bij planvorming, nieuwbouw, systemen en zuiveringen.

De rekenkamercommissie (RKC) van het hoogheemraadschap van Rijnland heeft als taak en doel om de VV te ondersteunen bij de kaderstellende en controlerende rol van dit algemeen bestuur. Enige jaren geleden is bij Rijnland met energie ingezet op het fenomeen assetmanagement. Bij de afstemming van het onderzoeksprogramma voor 2018 en 2019 is vanuit de fractievoorzitters van de VV dit onderwerp benoemd. Niet vanuit een gedachte 'dat er iets niet klopt', maar om een goed beeld te krijgen over de vorderingen op het gebied van assetmanagement binnen Rijnland en de behaalde resultaten in termen van doelmatigheid en doeltreffendheid. Dit heeft de RKC doen besluiten om een onderzoek in te stellen.

Doelstelling en centrale onderzoeksvraag

Met dit onderzoek wil de RKC een bijdrage leveren aan de informatiepositie van de VV met betrekking tot het onderwerp assetmanagement, door de doelmatigheid en de doeltreffendheid te beoordelen en de uitkomsten te vertalen in beleidsvraagstukken voor de VV. De centrale onderzoeksvraag voor dit onderzoek luidt als volgt:

Wat is de doelmatigheid en doeltreffendheid van beleid en uitvoering met betrekking tot assetmanagement?

Het onderzoek heeft als doel om de informatiepositie van de VV op dit thema verder te verbeteren, niet om te oordelen in termen van 'goed of fout'. Op basis van de onderzoeksresultaten kan de VV desgewenst tot aanvullende kaderstelling komen, die zijn plaats kan krijgen in beleid en meerjarenbegroting. De beantwoording van deze centrale onderzoeksvraag valt daarom uiteen in de volgende deelvragen:

1. Welk beleid c.q. welke doelen heeft Rijnland geformuleerd met betrekking tot assetmanagement, welke uitgangspunten liggen eraan ten grondslag en op welke wijze is de VV hierbij betrokken geweest? Welke prestaties zijn reeds behaald? Licht het beleid op schema?
2. Welke normen gelden er voor 'goed' en 'professioneel' assetmanagement, in welke mate voldoet beleid en uitvoeringspraktijk hier aan?
3. Welke resultaten zijn (reeds) behaald in termen van doelmatigheid, welke besparing is reeds gerealiseerd?

4. Hoe wordt de afweging gemaakt tussen risico's en kosten en welke rol hebben het college en de VV daarbij?
5. Hoe vertaald assetmanagement zich in aanbestedingsbeleid?
6. Wat zijn goede voorbeelden (*Best Practices*) op het gebied van assetmanagement en wat kan Rijnland daar van leren?
7. Hoe kan assetmanagement bestuurlijk relevant gemaakt worden vanuit een optiek van Governance, risicomanagement en financiële consequenties (weerstandsvermogen, risicomatrix)?

Het beoogde resultaat is geen lijvig rapport, maar een praktische beoordeling die in het beleid kan worden toegepast. De RKC denkt daarbij aan een korte en bondige rekenkamerbrief. De inhoud is leidend, maar de vorm waarin het advies wordt gegoten is ook belangrijk. De RKC nodigt de onderzoeksbureaus die om offerte worden gevraagd uit om met creatieve voorstellen te komen.

Planning

Het onderzoek wordt feitelijk uitgevoerd in de periode februari – maart 2018. Daarbij dient rekening te worden gehouden met het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor zoals voorzien in het onderzoeksprotocol van de RKC. Eind maart 2018 moet het definitieve onderzoeksresultaat worden besproken in de RKC. In de VV van 23 mei 2018 wordt het eindproduct gepresenteerd.

Interne organisatie

De RKC van het Hoogheemraadschap van Rijnland bespreekt als collectief de voortgang en inhoudelijke resultaten van het onderzoek. De secretaris van de RKC fungeert als eerste aanspreekpunt voor de onderzoeker. De secretaris is Kees van Rietschoten (Kees.Rietschoten@rijnland.net), telefoonnummer 06 5515 4115.

Aanbesteding

De RKC werkt binnen de kaders van het aanbestedingsbeleid van het Hoogheemraadschap van Rijnland. De Algemene Inkoopvoorwaarden van het hoogheemraadschap zijn van toepassing op de uitvoering van de opdracht. Algemene voorwaarden van de offrerende partijen worden nadrukkelijk van de hand gewezen.